

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การเรียนการสอนวิชาเลือกภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตาม การรับรู้ของครูภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร" ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอน ดังนี้

การศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาค้นคว้าความรู้เกี่ยวกับการเรียนการสอน วิชาเลือกภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจากหนังสือ เอกสาร และจากการสัมภาษณ์ศึกษานิเทศก์วิชาภาษาไทย กรมสามัญศึกษา
2. สํารวจโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 110 โรงเรียน เกี่ยวกับจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาเลือก วิชาเลือกที่เปิดสอน จำนวนครูผู้สอน
3. ศึกษา หนังสือ เอกสาร งานวิจัย ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับงานวิจัย การสร้างเครื่องมือและสอบถามสัมภาษณ์ครูที่มีประสบการณ์การสอนวิชาเลือกภาษาไทย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นครูผู้สอนและเคยสอนวิชาเลือกภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ในปีการศึกษา 2529-2530 โดยการสำรวจ มีโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาเลือกจำนวน 75 โรงเรียน แต่ละวิชามีจำนวนโรงเรียนที่เปิดสอนวิชาเลือก และจำนวนครูผู้สอนรวมทั้งสิ้น 337 คน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 รายวิชาเลือกภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามจำนวนโรงเรียนที่เปิด
จำนวนครูผู้สอนปีการศึกษา 2529-2530

วิชา	จำนวนโรงเรียน ที่เปิดสอน	จำนวนครูผู้สอน (2529-2530)
ท 211 เสริมทักษะภาษา	39	55
ท 221 การอ่านและพิจารณาหนังสือ	39	58
ท 322 การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง	30	40
ท 331 ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ	43	66
ท 341 การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์	34	55
ท 351 หลักภาษาเพื่อการสื่อสาร	40	63
รวม	-	337

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้าง
ดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสำหรับครูภาษาไทย ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3
ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจคำตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 การรับรู้ของครูภาษาไทยเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเลือกภาษาไทย
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในแต่ละรายวิชา ดังนี้

1. ท 211 เสริมทักษะภาษา
2. ท 221 การอ่านและพิจารณาหนังสือ
3. ท 322 การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง
4. ท 331 ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ
5. ท 341 การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์
6. ท 351 หลักภาษาเพื่อการสื่อสาร

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 4 ระดับ
ครอบคลุมในเรื่อง ดังต่อไปนี้

ก. หลักสูตรและหนังสือเรียน	จำนวน	15 ข้อ
ข. วิธีสอน	จำนวน	35 ข้อ
ค. เนื้อหาวิชาทุกบทในแต่ละวิชา	วิชาละ 9 ข้อ	จำนวน 6 วิชา
ง. การใช้สื่อการสอน	จำนวน	24 ข้อ
จ. การวัดและประเมินผล	จำนวน	14 ข้อ
ฉ. การนิเทศการสอน	จำนวน	15 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-end)
ให้ผู้ตอบแบบสอบถามตอบเสรีตามหัวข้อที่กำหนด

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของ
แบบสอบถาม และนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อทดลองใช้ต่อไป (รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิใน
ภาคผนวก ข หน้า 165)

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับครูผู้สอนวิชา
เลือกภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตจังหวัดนครราชสีมา ปทุมธานี นนทบุรี และ
สมุทรปราการ ที่ไม่ใช่ประชากรที่ใช้ในการวิจัย วิชาละ 10 คน รวม 60 คน (รายชื่อโรงเรียน
ในภาคผนวก ข หน้า 171) ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามมาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และนำไปใช้
เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ถึงผู้บริหารโรงเรียน
เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนจำนวน
75 โรงเรียน ตามที่ได้สำรวจ เริ่มแจกแบบสอบถามตั้งแต่วันที่ 22 มกราคม 2531 ถึง วันที่
2 กุมภาพันธ์ 2531 และได้รับแบบสอบถามคืนตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2531 ถึง 19 กุมภาพันธ์
2531 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด และรับคืนด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ เป็น
แบบสอบถามที่สมบูรณ์ ตั้งมีจำนวนต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืน

วิชา	จำนวน โรงเรียน	จำนวน		ร้อยละ
		แบบสอบถาม ที่ส่ง	แบบสอบถาม ที่ได้รับคืน	
ท 211 เสริมทักษะภาษา	39	55	48	87.27
ท 221 การอ่านพิจารณาหนังสือ	39	58	54	93.10
ท 322 การอ่านงานประพันธ์เฉพาะเรื่อง	30	40	33	82.50
ท 331 ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ	43	66	57	86.36
ท 341 การพูดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์	34	55	48	87.27
ท 351 หลักภาษาเพื่อการสื่อสาร	40	63	55	87.30
รวม	-	337	295	87.53

นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน คิดเป็นร้อยละ 87.53 มาตรวจสอบ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

วิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาในแต่ละวิชานั้น ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมการวิเคราะห์สถิติทางสังคมศาสตร์ SPSSX (Statistical Packages for the Social Science - X) โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สถานภาพของผู้ตรวจแบบสอบถามเป็นแบบตรวจคำตอบ นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ จากสูตร

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด}} \times 100$$

2. คำถามเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาเลือกภาษาไทย เป็นแบบสอบถามที่ใช้มาตราส่วนประเมินค่า นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่ามัธยิมเลขคณิต (Arithmetic Mean) (\bar{X}) โดยการกำหนดค่าคะแนนจากแบบสอบถามออกเป็น 4 ระดับ คือ

เห็นด้วยมากที่สุด หรือ ปฏิบัติมากที่สุด	เท่ากับคะแนน	4
เห็นด้วยมาก หรือ ปฏิบัติมาก	เท่ากับคะแนน	3
เห็นด้วยน้อย หรือ ปฏิบัติน้อย	เท่ากับคะแนน	2
เห็นด้วยน้อยที่สุด หรือ ปฏิบัติน้อยที่สุด	เท่ากับคะแนน	1

การหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ใช้สูตร
$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X}	แทน	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของประชากร
$\sum X$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างความถี่กับคะแนน
N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูตร 2528 : 66)

การแปลความหมายของค่ามัชฌิมเลขคณิตที่คำนวณได้ตามเกณฑ์ ดังนี้

3.50 - 4.00	หมายความว่า	เห็นด้วยมากที่สุด หรือ ปฏิบัติมากที่สุด
2.50 - 3.49	หมายความว่า	เห็นด้วยมาก หรือ ปฏิบัติมาก
1.50 - 2.49	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อย หรือ ปฏิบัติน้อย
1.00 - 1.49	หมายความว่า	เห็นด้วยน้อยที่สุด หรือ ปฏิบัติน้อยที่สุด

3. นำค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิตของแต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนจากแนวโน้มนำเข้าสู่ส่วนกลาง โดยหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (STANDARD DEVIATION) ของแต่ละข้อโดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N}}$$

เมื่อ	S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	X	แทน	คะแนนที่กำหนดให้
	\bar{X}	แทน	ค่ามัธยัมเลขคณิตของประชากร
	N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด

(ประกอบ กรรณสูต 2528 : 67)

- นำข้อมูลที่วิเคราะห์ด้วยค่าสถิตินำเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง
- ปัญหาและอุปสรรคความต้องการและข้อเสนอแนะ นำเสนอในรูปความเรียงตามลำดับความถี่ของจำนวนผู้ตอบในแต่ละรายการ